

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 4 frt — kr.
Fél évre . . . . . 2 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt — kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilatéki közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Ő felsége a király.

December 2. 1898.

Ma üli ő felsége a magyar király az osztrák császári trónra léptének 50 éves évfordulóját és e napon milliók és milliók fohásza szól az egek mindenható urához, hogy tartsa meg e sokat próbált és szenvedett uralkodót népének üdvére és boldogságára még számos évekig.

Tény az, hogy Magyarország alkotmányos törvényei szerint ő felsége *Első Ferencz József* csak az 1867. év óta király Magyarországnak, de tény az is, hogy a trónt már 1848. év december hó 2-án, Ferdinánd lemondása után elfoglalta. Szomorú idők voltak ezek és midőn a nemzet királyával megbékült, köicsönös elhatározás folytán fátyolt borított a mulakra.

Azt minden igaz magyar ember tudja, hogy jobb, törvénytisztelőbb király a magyar nemzetnek nem volt Hunyadi Mátyás óta. Hazánkat nagygyá, nemzetünket tiszteltté tette az egész világ előtt. Több mint négy évszázada annak, hogy a magyar királyi trónon nem ült oly király, ki a nemzethez oly közel állott volna, ki a magyart annyira szerette, mint ő felsége *Első Ferencz József* a mai magyar király.

Ne lebbentsük hát fel a sötét multat takaró fátyolt, hanem örüljünk a jelennek. Örvendjünk, hogy a nagy mindenség Ura meg hagyta érne szeretett királyunknak a mai napot, hogy ünnepelhesse 50 éves fárasztó munkáját.

Otven év nagy idő egy ember életében még akkor is, he csak magáért kell küzdenie és ha pályafutásában Isten kegyelméből ily messzire ért el és multjára visszatekintve tiszta öntudattal mondhatja, hogy becsülettel küzdve ért eddig — már ez is nagy dolog. Mennyivel nagyobb az, ki egy felszázad viharai között küzdve nem magáért, hanem sok millió ember boldogságáért, jólétéért kellett küzdenie, s mikor csapás csapás után érte és egy percze sem csüggedve, szeméi előtt csak népének boldogsága lebegett és önmagáról megfeledkezve, csak azokért dolgozott. *Ily nagy ember a magyarok királyja.*

Harminczöt év történetét kellene leírunk, ha csak némileg is fel akarnánk sorolni kegyes uralkodónk nagy tetteit a magyar nemzet iránti nagy szeretetének nyilvánulásait, elég ha annyit mondunk, hogy méltó utóda ő Szent István első apostoli királyunknak.

Ha bánat, szenvedés és bajok érték királyunkat, együtt szenvedtünk, együtt busultunk vele. A legközelebb multban ért óriási csapás feletti fájdalmában neme-

osztozott az egész nemzet? Nem együtt zokogtunk vele? Nos tehát ma örömmünet ül a mi királyunk, mondjuk, hogy mint osztrák császár, de mégis *Ő* az, kit mindannyian rajongva szeretünk. *Ha sirtunk vele bánatában, úgy örvendezünk ma vele örömeiben.*

Hogy mily kegyes uralkodó a mi királyunk, mutatja az is, hogy ha neki öröme van, azt óhajtja, hogy népének is öröme legyen.

Az elmúlt héten közölte már a hivatalos lap azt, hogy ő felsége a király általános amnestiát adott a szökött katonáknak, akár itthon már elfogva, akár külföldön mint szökevények tartózkodnak.

Számtalan embert tesz boldoggá ezen nemes királyi kegy.

Ezzel azonban még nem elégedett meg a mi jó királyunk, hanem a mai naptól kezdődőleg elengedi az összes büntetéseket azoknak, kik felségsértésért, vagy az uralkodó ház tagjain elkövetett sértésért üldözöttek, vagy már elítélve és el fogva vannak.

Még itt sem áll meg a királyi kegy, hanem elengedi a hátralékos büntetéseiket és szabaddá tesz a törvényszéki börtönök rabjai közül 199-et és a különféle fogházakban lévő foglyokat 349-et.

Adjon a Mindenható Ur Isten szeretett királyunknak még hosszú boldog életet, erőt és egészséget, hogy a magyar nemzet javára még sokáig éljen.

A piac.

Ez egyszer el kell ismernünk, hogy mikor a piac rendezéséről akarunk írni és az e téren felmerült rendtelenségekre rá kell mutatnunk, ezt másoknak, sokaknak félszólítása folytán tesszük.

Számos panasz érkezik hozzánk napról-napra a piaci rendtelenségek ellen s mind e panaszok teljesen indokoltak és azért nem zárkozhatunk el, hogy ezek közül a panaszok közül a fontosabbakat nyilvánosságra ne hozzuk, természetes, hogy ezt azon reményben tesszük, hogy az előjáróság e felszólalásunkat figyelembe fogja részesíteni és a bajokon segíteni is fog.

A legrégebb panaszok egyikét azon körülmény képezi, hogy a piac rendezésére kiküldött esküdt, bár már erre többektől fel lett szólítva, a legnagyobb lelki nyugalommal nézi azt, hogy az idegen kofák és kereskedők már a kora hajnali órákban mindenféle aprójszágot és egyéb élelmi szereket összevásárolnak, úgy anyyira, hogy mire gazdasszonyaink a piacra érkeznek a termeléstől, illetve első

kézből szükségleteiket beszerezni képtelenek, lévén mindez már az idegen kereskedők kezében. Ujabban érkező eladókra is hiába várokoznak, mert ezek a piacra már csak üres kézzel érkeznek. A vidéki kofák, kik már a beérkezett dolgokat összevásárolták, kimennek a községbe vezető országutakra és az utcákat elálva mindent összevásárolnak.

A mindszenti gazdasszonyok kénytelenek tehát vagy üres kézzel a piacról haza menni, vagy pedig ami a legvalószínűbb, miután a családnak enni kell adni, szükségleteiket másod, vagy harmadkézből kell tetemesen felemelt áron beszerezni.

Azt hisszük, hogy az előjáróság intézkedni fog arról, hogy egy bizonyos meghatározott ideig a vidékiek az élelemre szolgáló árukat ne vásárolhassák össze, de ha jól emlékszünk, ezt a vásári szabályrendelet is határozottan előírja, nem kell tehát egyéb, minthogy ezt az a hatósági személy, ki a vásári ügyekkel megbizva van, a jövőben szigoruan betartsa, ellenesetben meg kell ellene a fegyelmi elrendelését kérni.

Ennyit Mindszent község adófizető polgárai joggal megkövetelhetnek.

Nem kis baja az sem gazdasszonyainknak, egyéb eladók és vevőknek, hogy Isten tudja mi okból, a piacot fokozatos kifelé tolással, egész a falu végére viték ki.

Ez érthetetlen eljárás folytán ma már szép piacterünk a piacok alkalmával üresen áll, míg a piaci népség az „Uj-Világ” legtulsó sarkán, sőt a „nagy tó” mellett szorong.

Ez az érthetetlen rendelkezés, eltekintve attól, hogy a mi ismert példátlan rosz gyalogjárdáink mellett a téli sarakba oda eladót és vevőt kiczamogtatni igazán Isten ellen való vétek, magában is valóban nevetséges, mert semmivel sem indokolható, sőt még igen sok ok szól ellene. Hogy csak egyet is említsünk még azon tul, hogy ez a közönségre nézve nagyon kellemetlen, ami pedig úgy hisszük szintén figyelembe veendő körülmény lenne, ha ugyan volna valaki, aki még ezzel is gondolna, nem kevés kárt okoz ez a piactéren fenálló üzlettulajdonosoknak is.

Nagy házbért, nagyobb adót fizetnek ezek a kereskedők, mert üzletük a piactéren áll, persze arra senki sem gondolhatott előre, hogy majd fog akadni egy vásárbiztos, ki — ő tudja miért — a piacot kiviszi a piacterről és az üzletajtók majd az üres névleges piacterre fognak nyilni.

Hozhatnánk még fel egyéb körülményeket is, melyek mind amellet szólna-

nak, hogy a piac a piactéren legyen, de elég ha azt mondjuk csupán, hogy nevetéses az, hogy a piacot mindinkább kifelé viszik a faluból.

A Szent-János és kereszt közötti téren kellene már kezdődni a piac egyrészt, míg az ártezi kuttól kezdődne a másik része és a piaci népesség arányában terjedne kifelé.

Reméljük, hogy előjárásunk hatáskörében intézkedni fog ezen panaszunk orvoslása érdekében.

Községi ügyek.

Községi közgyűlés.

Folyó hó első napján tartotta meg Mindszent község képviselő-testülete e havi rendes közgyűlését.

Elnöklő bíró a közgyűlést megnyitván jelenté, hogy Haász Juda a kellő időben interpellációt jelentett be.

Haász Juda interpellációját előterjesztve kérde, hogy tekintettel arra, hogy a községi iskolák államosítottak, mitéle intézkedést tett az előjárás a tanítói földek visszavételének ügyében? Szerinte a tanítóknak nem lett volna joga a földeket bevetni, mert már nem az övék.

Pap Akos jegyző az interpellációra válaszolva kijelenti, hogy azok a földek vissza fog-nak szálni a község használatára, ha újévkor az állam az iskolákat tényleg átveszi, míg ez meg nem történik, addig a földeket sem lehetett elvenni.

Haász a választ nem veszi tudomásul, mert az iskolaév is ugyanakkor kezdődik, mikor a gazdasági év. A földeket el kell tőlük venni, a szántás és vetés árát meg lehet fizetni.

Diamant Manó azt hiszi, hogyha tényleg január elsején át is venné már az állam az iskolákat, a tanítóknak a földek egynegyed részéhez teljesen joguk van, de ezen ügy tárgyalása korai, mert még mindig a község az iskola.

Schönfeld Márton is korainak tartja ezen ügy tárgyalását és indítványozza, hogy csak a januári közgyűlésen tárgyalassék, mert nem lát abban semmi veszélyt, ha az addig el fog halasztatni.

Falábu Imre jogtalanak tartja, hogy a tanítók a földet bevetették.

Korom Gáspár ellenben jogosnak tartja, mert nem is tehetek egyebet, minthogy a földeket bevetették. Nem látja, hogy ebből bármi anyagi veszély fenyegetné a községet. Azok a tanítók idevalók — a mi gyermekeinket tanítják — ki lehet azokkal majd annak idején egyezkedni. Ne veszekedjünk folyton a tanítókkal, hisz utóvégre is azok sem akarják a községet jogtalanul megkárosítani.

Haász Judát semmiféle ékesszólás sem fogja arról meggyőződteni, hogy a tanítók nem akarják a községet megkárosítani. Igenis akarják. Először a bitoktatásért kapták a földeket. Ezt később letagadták, hogy ugyan e ezimen 30 forintokat kapjanak. Mondja ki a közgyűlés, hogy a földeket elveszi tőlük.

Még több, a tanítók elleni kirohanás után, szintén beleegyeznek, hogy ezen ügy januárban tárgyalassék.

Schönfeld Márton indítványozza, hogy a jövő évtől kezdődőleg a képviselők névsora a tanácsterembe kifüggesztessék. Az indítvány elfogadtatott.

Ugyancsak Schönfeld Márton elbeszéli, hogy a legutóbbi törvényhatósági közgyűlésen megkérdezte, hogy Mágócs és Derekegyháza Mindszenthhez tartozik-e. Az állandó választmány javaslata szerint ezen két község Szegvárhoz lett volna csatolandó és Mindszent a vármegyei választásokra önálló kerületet fog képezni. A megválasztandó bizottsági tagok létszáma a választók számaránya szerint lett megállapítva, vagyis Mindszentre nézve 7. Amennyiben azonban — nem tudja mi okból — Mágócs és Derekegyház ide csatoltatott, Mindszent egy bizottsági tagságtól elesett. O ezt sérelmesnek találja és azt indítványozza, hogy a közgyűlés írjon fel a vármegyéhez, hogy a jövő választásnál ne 3, hanem 4 tagot választhasson e kerület, vagyis ilykép 8 taggal legyen képviselve. Elfogadtatott.

Ezután következett a tárgysorozat első pontja: a Szentes-hódmezővásárhelyi vasút április-június havi negyedév tiszta hasznának felosztásáról szóló jelentése.

Mindszent községre 109,000 forint tőkéje után 1090 frt tiszta haszon jutott. Tudomásul vétetett.

A második tárgyat Pap Mihály esküdt felebbesítésére jött határozat képezte.

Ez eset története az, hogy Pap Mihálynak a közgyűlés valamikor régen évi 50 frt tiszte-

letdíjat szavazott meg és habár időközben mandátuma lejárt is és ezen összeget újra az új képviselőtestület nem is szavazta meg, ő ezen tiszteletdíjakat kitartó hűséggel szedte mindaddig, míg a képviselő-testület többsége ki nem mondotta azt, hogy ez nem jár neki.

Pap Mihály ezen határozatot magára nézve sérelmesnek találta és azt meg is felebbeszte.

Schönfeld Márton és Haász Juda megkísérik, hogy nem-e lehetne e hívüknek valami czi-men ezen összeget a községgel fizettetni, ámde kísérletük meddő maradt, sőt Szilágyi Ferenc esküdtbíró is felszólt és elmondta, hogy azon bizonyos 50 frtot tulajdonképen ő a legnagyobb önzetlenséggel (?) nagylelkűen a neki kolduspénzek fizetéséért járó 50 frt díjját engedte át Pap Mihálynak.

Erre Korom Gáspár alaposan megfelelt az-al, hogy valaha régen segélykép kapott ugyan a „koldusbíró“ valamely segélydíjat, de nagyon furcsa lenne, ha Mindszent község esküdtbírája erre igényt tartana és ez nagy szegény lenne, de ha igényelné is a koldusbíró segélydíját, azt az esküdtbíró nem kapná meg. Bármely másik esküdt is díjtalanul teljesítené hetenként egyszer a koldusok fizetését.

Fülöp János kijelenti, hogy ha Szilágyi megsokalta a dolgot, elvégi ő azt is — in-gyen.

A felebbeszés elutasítása tudomásul vétetett.

A közgyűlés harmadik tárgyát egy bizottsági jelentés képezte, mely ismét egy csatornának több helyen való áthidalását és a főútczái fahidnak is beton-hiddá való átalakítását hozza javaslatba. Ezen összes munkálatok mintegy 200 frt költséget okoznának.

Korom Gáspár mint a bizottsági jelentés beadója ismerteti az ügyet, mely szerint a házak előtt a kapu bejárásokat is a községnek kellene megcsináltatni.

A bizottság felhívta a háztulajdonosokat, hogy járuljanak a költségekhez, amit azonban azok megtagadtak.

Keresztes Aron szintén a bizottság tagja ellene van annak, hogy a község csináltasson a magánfeleknek kapu bejárásokat. Nem zárkozna el azonban attól, hogy csináltassa meg a község, de a háztulajdonosok viseljék a költségek felét, de különben is tekintettel arra, hogy az idő már nagyon is előre haladt, azt indítványozza, hogy a község most csak javitassa ki a községi utczái hidat és csak tavasszal csináltassa azt meg. A többi áthidalások tárgyalásába addig ne menjen bele a község, míg az

TÁRCA.

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája.

Mementó móri.

Orzsi, a gazdasszony, lábujjhegyen lopózott az ajtóhoz, egyik fülét a kulcslyukhoz tartotta, besandított félszeggel és úgy a mint jött, lassan visszament az előszobába, hol egy kopottas külsejű fiatalember várakozott.

— A ténsur itthon van, de ne tessék most háborgatni, mert ma reggel megparancsolta, hogy senkit se ereszssek be hozzá, — mondta, kőtenyének a csücskével babrálva.

— De mikor okvetlen beszélnem kell vele! Jelentsen be hamar! — türelmetlenkedett a fiatalember.

— Jaj, kérem, nem lehet! Hiszen tudja már, hogy milyen a mi gazdánk. Ha még szegénk a parancsát, rögtön elzavarna a háztól.

— Mondom, hogy beszélnem kell vele! — ismétlé kigyult arccal a vendég.

— Akkor menjen be hozzá maga, én ugyan be nem jelentem, szolt félénken Orzsi és sarkon pördülve ott hagyta az erőszakos embert.

Kéry Miklós, a duggazdag agglegény valami újságot olvasott, mikor egyszerre halk kopogás zavarta meg szórakozásában.

— Ki az? kérdezte nyers hangon, tekintetét az ajtóra szögezve.

— En vagyok bácsi, szólalt meg kívülről egy ismert hang, mire felnyilt az ajtó és Kéry Kálmán, az öreg ur unokaöccse s egyszerűs-mint nevelt fia belépett.

— Bocsánat bácsi, hogy zavarom . . .

— Semmi bocsánat, vágott szavába az öreg, hát mi a baj?

— Nagy baj van, kedves jó bácsikám sóhajtott Kálmán, nagyon beteg a feleségem, a két kislányom meg már tíz nap óta himlőben fekszik!

— Himlőben? hm! . . . Hát doktor vagyok én? Hát segíthetek én a bajukon?

— Igen, édes bátyám, csak is ön az aki segíthet. Nincs módom rá, hogy doktort hívjak, hogy a patikára költsek. Nagyon szépen kérem, adjon elsejéig 10 forintot, lássa nincs kenyér a háznál s hideg szobában vannak az istenadták.

— Tíz forintot? Hm, hm! . . . Honnan vegyek én most tíz forintot? Hát kincses bánya vagyok én, vagy bankár, avagy bangócsináló? Hányszor adjak még pénzt? Hát nekem ki adott? Nincs nekem hallod, egy fityingem sincs! Egyébiránt eleget adtam már. Nem elég, hogy a kétszáz forintos váltódat kifizettem? kiabált az öreg szörnyen hadonászva.

— De kedves bátyám, csak elsejéig kérem.

— Ahán! elsejéig, itéletnapjáig! Fizettél te már vissza csak egy krajczárt is amit adtam?

Kálmán szóltanul, lesütött fővel állott a szoba közepén. Erezte, hogy bátyjának igaza van. De mikor abból a harmincz forint havi fizetésből olyan keservesen lehet megélni családos embernek. Oh, ha a jó isten egyszer segíti s a hivatalában előléptetik, majd másképp lesz minden.

Ujra szólni akart, hogy kiengesztelje az öreget. Hisz ha ő nem segít rajta, mi lesz azokkal a szegény gyermekekkel.

A mint felnyitotta a száját, megint felfortyant az öregember.

— Nincs! nincs! Nem vagyok én isten s milliomos, hogy örökkön örökké pénzel béleljelek!

— Bátyám, csak most egyszer, egyetlen egyszer! Nem tudok hová lenni, kihez folyamodni! Szegény feleségem már majd kisírja a lelkét a beteg agyában.

Az öreg embert nem hagyta békén a démon. Most jó alkalma volt egyet csipni ezen a nyavajás népségen.

Ugy kell nekik, mért esküdtek meg boldjába, semmire, csupa szerelemre.

— Ejnye, ejnye, az elkenyézettetett nagyságos asszony. Hát már nem éri be a szerelemmel. Próbálja csak gyógyuljon meg az édes. csóoktól . . . Es gyógyítsa meg vele a pereputyját is! . . .

— Hallgasson! . . . Ne gunyolódjék! . . . rivalt az örege Kálmán, neki bősülve a düh-től meg a keserüségtől.

— Mit, te még meglecczkéztetsz? Itt a lakásban, a hol senki sem vagy? . . . Takarodj előlem te hitvány, ordított a megbontott vénség, színéből kikelve.

A szencsétlen fiatalember rá sem nézett többé, megfordult és kirohant, mintha égne talpa alatt a föld ebben a házban, a hol a megtestesült részvétlenség lakik.

Néhány nappal öregebb volt már az öreg Kéry Miklós, mióta ez a dolog történt. Elmulatott vagy egy hét azóta.

A porcellán kályhában vigan lobgott, pattogott a tüz. A vasszivű agglegény kényelmesen pipázgatott nagy karszékében az utcára nyíló egyik ablak mellett.

Halottas menet közeledett arra.

illető háztulajdonosok a hozzájárulási költségeket fel nem ajánlják. — Elfogadtattott.

A negyedik tárgyat egy haszonbér leendőség iránt benyújtott kérvény képezte.

Pap Akos jegyző indítványára a kérvény a váltásügyi bizottságnak fog kiadatni.

Bíró jelenti, hogy a pénztárakat megvizsgálta, mindent a legnagyobb rendben talált.

Pap Akos felolvasta főtisztelendő Keller Lajos plébános ur megbívatását a december 2-án Ő felségének 50 éves uralkodói jubileumán tartandó istentiszteletre. Tudomásul vétetett.

Helyi és vegyes hírek.

— **Hivatalvesztésre ítült halott.** A szép rendőrkapitány, Póka Laci elkerülte a földi igazságszolgáltatást. Egy golyó mentette meg a gyalázattól. De a halálával nem mentette meg a nyugdíjat a szép özvegy számára, mert a fegyelmi választmány megindította a halott ellen a fegyelmi eljárást s a napokban hozta meg határozatát, amely hivatalvesztésre szól. Az özvegy jogi képviselője, dr. Kormányos Benő a fegyelmi választmány határozatát megfellebbezte.

— **A szegedi országos mezőgazdasági kiállítás védőségének elvállalása** érdekében hétfőn a földmivelésügyi miniszternek, mint a kiállítás diszelnökének, vezetésével egy küldöttség tisztelt József királyi hercegnél. A küldöttségben Desseffy Aurél gróf, az O. M. G. E. elnöke, mint rendező bizottsági elnök, továbbá Szeged városa részéről Kállay Albert főispán és László Gyula helyettes polgármester vettek részt. A földmivelésügyi miniszter beszédében kiemelte, hogy a rendező bizottság tudatában van a rokonszenvnek és jóakaratsnak, amelylyel a királyi herceg a nagy magyar alföld és annak sorsa iránt mindenkor viseltett, nem különben hálásan érzi minden magyar gazda, hogy a királyi herceg mindenkor, amidőn arról volt szó, hogy a magyar mezőgazdaság érdekei előmozdításának, példájával és partfogásával legelő jár. E meggyőződés által bátorítva kérte a miniszter a királyi herceget, hogy a szegedi országos mezőgazdasági kiállítás védőségét elvállalni kegyeskedjék. József királyi herceg válaszában hangsúlyozta, hogy Magyarország első sorban gazdasági ország s ennél fogva fő-

Az utca közepén egy paraszt kocsi haladt. A hátulsó ülésen egy fiatal pár borult egymás nyakába. Az asszony sirt, a férfi vigasztalta. Előttük a halottas kocsi rajta egy kicsike koporsó, melynek hamuszínre festett oldalára ez a név volt felírva fekete betűkkel:

»Kéry Irénke, élt 3 évet.

— Hát csakugyan meghalt! Mormolta magában. Nem volt orvossa, nem volt orvossága.

Másnap nevenapja volt s a levélhordó már korán reggel bekopoktatott hozzá egy csomó üdvözléssel, melyek közül először is egy gyászos keretű levél után nyult. Kálmán irását ismerte meg rajta.

Nem haragszik hát gondolta magában. De azért remegett kezében az olló, a mint a borítékot felvágta. Azután megigazitotta orrán az aranyfoglalatu szemüvegét.

Az üdvözlő sorok helyett ezt a két szót sikoltotta felje az üres papiros:

»Memento mori!»

— Memento mori! ismétli az öreg s érezte, hogy szívére fut minden csépp vére. A nagy karszék hirtelen újra elkezdte vele forgó játékát. A falon a képek megelevenültek s egyre sítottak, jajgattak, kacagták fülébe, mint egy korus: »Memento mori!»

A szék, a föld, az egész világ forgott, keringett az öreg emberrel, mindig jobban, mindig sebesebben, mindaddig, míg eszméletlenül ki nem bukott belőle a földre. Nagyon puffant a padozaton, üvegesedő szemei előtt akkor is csak ez a két szó rezgett: »Memento mori!»

Azután egyet rugott még utoljára s azzal tellökte az előtt levő kis asztalkát, melyről szanaszét szóródtak a felbontatlan üdvözlő levelek.

Azok már nem mondhatták el neki többet, hogy az isten éltesse még számos éveken át...

lötte kívánatos és örvendetes, hogy a mezőgazdaság mai helyzete egy ily kiállításon föltüntetessék és bemutattassék. Ő a legzivebb készséggel vállalja el a védőséget, megígérte, hogy a kiállításon személyesen megjelen s hogy intézkedni fog, hogy uradalmi is képviselve legyenek a kiállításon.

— **Diszközgyűlés.** A király Ő felsége 50 éves uralkodói jubileumának első napján december hó 2-án Hodmező-Vásárhely törvényhatósága diszközgyűlést tartott. Thorockay Viktor báró főispán a diszközgyűlést megnyitván lendületes beszéddel emlékezett meg a király érdemeiről és felkéri a közgyűlést, hogy Bánffy Dezső miniszterelnök útján egy hodoló feliratot terjeszzenek az uralkodó színe elé. A közgyűlés egyhangulag elfogadta a főjegyző által felolvasott feliratot és annak felküldését elhatározták. Az ellenzék távollétével tüntetett.

— **A háziipar Csongrádvármegyében.** A vásárhelyi szocialista zendülés óta, de legkivált a múlt év nyarán, amikor általános sztrájk-tól ijedt meg az ország gazdaközönsége — a kormánykörökben fölvettek, hogy téli foglalkozásul háziipart kell meghonosítani az Alföldön. Vármegyénk területére is terveztek ilyen háziipari telep fölállítását, de amint elmúlt a kormány ijedtsége, azóta azt mondják: szuronyt és golyót a népnek, nem foglalkozást. Abban maradt a kezdeményezés. A szegedi iparkamara e hó 29-én tartandó ülésére az elnökség javaslatot terjeszt be a Csongrádvármegyében tervezett háziipari akció kereszttulvitelének megszüretésére. Majd ha megint lesz zendülés, akkor ismét megígéri a kormányférfiak a segítséget. Mert hát ilyen a rendszer. A bajok gyógyítására semmit se tenni, hanem ha lázong a nép, az Istenadta nép, akkor szuronyral és golyóval fojtják bele az elégedetlenséget. — Így írja ezt a „Közérdek“ is, de igaza van.

— **Új plebános Csanyon.** A f. é. márczius 1-én Kardoss János halálával megüresedett csanyi plebánia még csak a múlt hó végén lett betöltve, hová a vallás és közoktatásügyi miniszter ft. Varga Mihály váci székesegyházi karkaplant nevezte ki. A plebános ur új állását nov. 25-én foglalta el, mult vasárnap pedig tartotta beköszöntő sz. beszédjét, mely a zsufolásig megtelt templomi közönségre a legmélyebb benyomást gyakorolta. Látható volt ez különben a sok könnyedvesített arozokon. Megható volt továbbá László Gáspár helybeli kántor remek kidolgozása saját szerzeményü alkalmi éneke, mely igen kellemesen hatott a nagyszámu hívekre. Volt adminisztrátorunk Matzenauer Oszkár, ki püspöki czeremoniárussá lett kinevezve, ugyancsak mult hó 28-án távozott körünkből, kitől a csanyiak alig tudtak megválni. Kilenc hónap alatt, míg itt működött, ugy megszerették a fiatal, tevékeny és buzgó papot, hogy az utóbbi napokban szeregestől jöttek hozzá a hívek, hogy töle szívélyes bucsut vegyenek s bizony nemcsak egy könnyes szemmel mondta el az „Istenhözadót“.

— **Ragályos állatbetegségek.** Csongrádvármegye területén az elmúlt héten az alábbi ragályos állatbetegségek fordultak elő: Takonykór Szentes és Szegeden egy-egy udvarban, sertésvész Szegváron 5, Sövényházán 2. Szentes és Tápén egy-egy udvarban. Sertésorbáncz Szegeden két udvarban.

— **A czár nagybátyja Pusztaszeren.** Erdekes vendége van — mint bennünket Pusztaszeréről értesitenek — annak a helynek, hol a magyarok ezer évvel ezelőtt első gyűlésüket tartották. Ott, hol az Arpád-szobor áll, a pusztaszeri sikon vadászik most Nikolajevics Nikolaj, az orosz czár nagybátyja, mint Pallavicini Sándor örgróf vendége. Az orosz nagyherceg most már rövid időközben másodizben tartózkodik Csongrádvármegye területén. Nikolajevics nagyherceg hétfőn érkezett Kistelekre és onnan fogaton vitette az örgróf magas vendégét a pusztaszeri díszes vadászkastélyába. A főuri vendég folyó hó 8-ig marad vármegyénkben, akkor Sándorfalvára fog menni. Onnan a szatymazi állomásról elindulva Törökországba indul a nagyherceg a török-orosz háboruban elesett muszka katonák emlékének leleplezésére. A szultán meghívta a nagyherceget, hogy az Yldis-kijokszban foglaljon lakást, amit azonban Nikolajevics nagyherceg visszautasított.

— **Vásárok.** Csongrádon az országos vásár folyó hó 3. és 4-én, Dorosmán ugyancsak e hó 4-én fog megtartatni.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesünk, Csikós János pusztaszeri lakos, Örgróf Pallavicini Sándor kedvelt gazdatisztje sövényházi bíró, mult hó 28-án, 49 ik évében hirtelen elhunyt. Temetése Szegeden 29-én délután 3

órákor az uradalmi tisztség és számos jó barátja részvételével történt meg. Csikós Jánost községünkben is ösmerték és általános tiszteletnek és szeretetnek örvendett. Neje és két árva gyászolják. Isten nyagosztalja békében.

— **Dohány beváltás.** A dohánytermelők szüretje tulajdonképen csak a beváltásnál kezdődik és nem is a dohányszedésnél, csomózás és bálázásnál, mert csak a beváltásnál tünik ki, hogy a dohányért kap valamit a gazda is... a szegény dohánykertész, ki egész éven át, családjá minden tagjával dolgozott a dohány termés eredményének biztosításáért. Sokszor a legzivebb reményeket semmivé teszi a „financz“ azzal, hogy a váltásnál a dohány egyrészt „hasznavehetetlennek“ a többi részét harmadosztályúnak mondja. Semmi szivar, semmi válogatott, semmi első osztályú és egy egész év gyümölcse szintén csak — semmi. — A beváltás környékünkön a következő sorrendben fog megtartatni:

Szeged, január hó 2-től február 14-ig.

Csongrád, „ „ „ „ 7-ig.

Félegyháza, „ „ „ „ 13-ig.

A Monarchia külkereskedelmének mérlege.

Ausztria-Magyarország behozatala október havában 64.3 millióra rugott vagyis 0.9 millióval kevesebb, mint a mult év október havában, kivitele pedig 86 milliora, vagyis 11.9 millióval többre, mint a mult év október havában. Január 1-étől október hó végéig a behozatal 690.6 millióra, vagyis 87.7 millióval többre rugott, mint a mult év megfelelő szakában, a kivitel pedig 65.5 millió volt, vagyis 20.8 millióval több, mint a mult év megfelelő szakában. A kereskedelmi mérleg passzivuma e szerint 34.6 milliót tesz a mult évi 32.3 milliónyi aktivummal szemben.

— **7,633,000 hektoliter ártézi víz.** A földtani intézet kimutatása szerint Szeged város területén furott és működésben levő 27 ártézi kut 24 óránként 7,633,000 hektoliter vizet szolgáltat. A jelentés kiemeli, hogy általában véve Szegednek igen alkalmas a területe ily kutak furására, mert Szeged a nagy magyar medenczének szinte a közepén fekszik. Azonban a földtani intézet tudósainak az a véleményük, Szegeden sem szabad azért a kutakat nagyobb mértékben fölszaporítani, mivel ez által Szeged a magasabb fekvésű területekről s e területeken furott, már működésben levő drága ártézi kuttól vonhatja el a szükséges vizet.

CSARNOK.

Piatra Arsa.

(Carmen Sylva után.)

A szép Panna igen büszke volt. Nem hiába volt az a szép nagy fekete szeme, az éles sarkot képező szempilláktól környezve és sasorra. Szája inkább nagyobb volt, de szépen metszve és midőn beszélt, vagy nevetett, mindkét fogsora mint elefántosont tündöklött kifelé. Bogár fekete fürtjei mint egy korona omlottak homlokára és az emberek tréfából Bui de Imperatnak (császár fiatalának) is hívták, midőn széles vállaival nagy léptekkel haladt előre, fejét magasra tartva, mintha vinne valamit. De nem volt oly büszke, hogy ne fordította volna meg fejét és ne szólt volna hozzá, midőn Tannas mellett elment.

Ha azonban ő vele hozták szóba őt, akkor arczába szökött a pir és éles telelettel büntetést meg az így beszélt.

Tannasra igen irigykedtek a többi legények, mivel Pannával való eljegyzését biztosra vették. Ekkor háboru ütött ki és Tannasnak is kellett menni a haddal a Dunához. Panna elnyelte könnyeit az emberek előtt, de hogy titkon mennyit hullatott, senki sem merté kérdezni.

Mindig úgy tudta magának beosztani, hogy az első között volt, kik a faluban a hadsereg-ről hirt kaptak és midőn egymás között az első csatákról beszéltek, a kőkereszthez támaszkodott, ott a falu elején, oly szédülés fogta el az erős Pannát. Ejjel nem jött álom szemeire és sokszor világot kellett gyujtania, hogy ne lássa a rémképeket, melyek előtte Tannást sebekkel borítva, haldokolva és holtan ábrázolták.

Igy ült ott az ágy szélén, még felöltözködve késő éjjel és nem tulta, hogy künn valaki

sompolygott és most ablakán bepillant. Nem is tudta, hogy szép most, kitárt szemekkel bámulva maga elé, kezeit térdén összekulcsolva. Ugy tetszett neki, mintha Tannast látná és a másik pillanatban már hallotta volna halk hangon: „Panna, kérlek édesem, jer ki hozzám! ne félj, én vagyok Tannas!“

Már az ajtó kilincsen volt Panna keze; most már künn állott és azonnal átölelve érezte magát. De ő védekezett és szilárd hangon kérde:

„De valóban te vagy? Nem akar valaki bolonddát tartani?“

„Nem, itt fogd meg gyűrűdet Panna és itt nyakamon az érmet, nem bírtam tovább kiállni, eljöttem megnézni, vajjon hü maradtál-e hozzám?“

„Ki küldött el tehát a seregtől?“

„Engem? Senki!“

„Senki? Es te azért itt vagy? Hát nincs háború?“

„De igen, még folyik a harcz, de én titkon eljöttem hozzádvaló szerelemből, édes Pannám!“

„Hozzávaló szerelemből!“ Panna hangosan felkaczagott. „Azt hiszed talán, hogy örülök azon, hogy egy zászlóaljjától megszökött szeretőm van? Menj el szemeim elől!“

„De Panna, ez az egész szerelmed? Menj. A halálba, kárhozatba küldesz tehát?“

„Menj ahova akarsz, de azt mondom, hogy soha sem leszek nő, mert nem bírnám elviselni, hogy férjemet meg kelljen vetni.“

„Bizonyosan mást szeretsz.“

„Nem Tanna, csak téged szeretlek és éjjel leket virasztottam miattad, de ezt nem is álmodtam, hogy szeretőm gyáva katona!“

Panna eltemette arcát kezeibe és keservesen sirt.

Azt gondolám, hogy örömmel fogsz fogadni és el fogsz itt rejteni magadnál.“

„Oh szegény, gyalázat!“ kiáltá a fiatal leány. „Oh mily szegény rám nézve, hogy jégyesed vagyok, hanem azt mondom neked, előbb magának a Buczei hegynek kell égnie, hogy nőd legyek.“

„Es én azt mondom neked — kiáltá Tannas, hogy nem fogsz engem látni addig, míg vagy holt, vagy nyomorék nem leszek.“

E pillanatban oly tündüklő, fénylő szemekkel állt a két fiatal egymás ellenébe, hogy azok a sötétségben világot árasztottak.

Ekkor vörös fény terjedt el a magasban és midőn felétek a Buczei szikla csúcsa látszott égni. Mindegyre izzóbb lett a fény, míg egy vörös láng csillagokat szórt az ég felé. A két szerető mintegy megkövülten állt egymás mellett, Ekkor a szomszéd házak ablakai is kinyitkák, az emberek egymásnak kiabálták, hogy erdőégés van, nem hogy maga a hegy ég.

Ekkor megragadá Panna a fiatal ombort és messzire taszítván őt el magától, odakiáltá hozzája: „Menj innen, takard el arcodat, mert különben meghalok szegyenemben.“

Azután becsapta ajtaját és elfújta a gyertyát.

Hangosan dobogó szívvél nezett Tannas után, mint sompolyog ez tova a házak árnyéka között, látta ablakából a hegyet mint lett izzóvá és azután ismét sötét, nem adott feleletet, midőn hívták e csodát megtekinteni.

E naptól fogva igen sápadtnak találta mindenki Pannát. Mosoly nem játszadozott ajkai körül, mely pedig különben oly gunyosan mutatkozott nála és a bosszantó szavakat nem rövidíti meg gyors felelete.

Csendesen végzé munkáját, de olykor úgy elfáradt, hogy a kut szélére ült le és hideg vízzel mosta homlokát. Némelykor ábrándozva tekintett le a kutba, majd ismét vad pillantásokat vetett a Buccégire. Ezyszerre csak azt kezdték hirsztelni, hogy Tannas a faluban volt, ez meg amaz látni vélték őt az égő hegyek fényénél, sőt még hangját is hallották volna Pannával együtt.

Midőn azt e miatt kérdezték, verejtékcseppek gyöngyöztek homlokán és ajkai körül, melyek remegtek, midőn halkán megszóllalt.

Nem volt-e nálam minden csendes és sötét akkor, midőn e hegy égett!

Panna anyja fejét csóválta és azt vélte, hogy e gonosz időben sok minden sajátságos je! és tünemény fordul elő. Ekkor egy nagy véres csata hire jutott el a faluba. Panna ezuttal legutóljára tudta meg, de gyorsan hazament összeköté ruháját, élelmét egy csomóba és midőn anyja aggódva kérde: hogy hová akar menni, csak azt felelte: Mindjárt visszajövök édes anyám, ne aggódjál miattam.

Az esti alkonyatban ott feküdt a csatatér; ezer meg ezer halott feküdt szét szórva, lovak horkolva kömpolygették magukat a vérrel áztatott földön, vagy pedig horgasztott fővel sántítottak tovább. Ott meszebb nagy őrtüzek mellett táborzott a sereg és nem figyelt többé a csatatérről jövő jajgatásokra. Egy magas nő alak vándorolt egyedül a sorok között, miután az egész tábort fölkereste és Tannas után kezdősködött. Szívélyesen közeledett baráthoz, ellenséghez, sokaknak üdítő italt nyújtott és szorgalmasan vizsgálta holtak arczeit. Most már teljesen éjjel lett és hold ezüst fényével sugárzá be a szomorú tért. Még mindig ide-oda vándorolt a szegény leány, itt-ott letérdelt, nem egy haldokló fejét emelvé kebléhez és a borzasztóan elcsufalt hullákon egy gyűrűt és egy érmet keresett.

Csak egyszer távolgott vissza elszörnyűködve midőn látta, mint fosztogat nők egy hullát és midőn az ujak s csontok ropogását hallotta, melyről a gyűrűket lehúzták.

Elsietett, de csakhamar visszatért, hogy aggódva nézze meg a holtat.

Az egész tábor álomba merült már és Panna még mindig ott tévelygett a csatatéren, a holdfényben némelykor halkán elkiáltá. „Tannas!“ és sokszor jajgatást kapott feleletül, de szomorúan nézte fejét, midőn egy korty italt nyújtott oda.

A reggel már szürkült és a hold fénye mindegyre halványabbá lön, midőn valami fénylőt látott és midőn oda közelebb lépett, egy holt feküdt ottan félig meztelenül, keze, melyen egy kis gyűrű volt, görcsösen szorított valamit, úgy, hogy a fosztogatók is felhagytak — mint

látják — azon reménnyel, hogy kezeit szét nyithatják.

Panna felismerte gyűrűjét és Tannasé felkiáltással a tetem mellé rogyott, melynek arca teljesen átözoölve vértől, alig volt felismerhető.

Néhány pillanat múlva Panna ismét magához jött és mosni kezdé a szeretettnek arcát, lepergő könyvek közt vevé észre, hogy szerető jén-k mindkét keze és orra egy vágás által egészen át voltak metszve és ijedten látta, mint bugyog ki egyre a vér.

Most tehát biztos volt abban, hogy a szerető nem halt meg és sietett ajkait vízzel mosni, valamint sebeit kendővel bekötözni. Tannas sóhajtozni kezdett és amint nevét hallá kiejteni kezevel a levegőbe kapott, majd Panna arcát tapogató sokáig.

„Édes Pannám!“ mondá alig hallhatóan. „Hagyj meghalnom, vak vagyok, nem érek én már semmit sem a világon!“ „Dehogyan nem, kiáltá Panna; „te szeretőm vagy“ és ha az Isten is úgy akarja, legrövidebb idő múlva férjem is leszesz; most csak csendesen légy!“

Sok, sok hét múlva ezen reggel óta; hetek, melyek alatt Panna éjjel és nappal Tannasé ágya mellett virasztott és őt fáradhatanul ápolta.

Ezután egyszer két vándor haladt végig az országúton a falu felé; egy vak férfi katona ruhában, érdemkereszttel mellén és egy leány, ki őt karjaiba vezeté és ki örömmel mondá az arramenőknek:

„Im itt van vőlegényem! ő hős volt; itt van mellén az érdemjel!“

„Es arcán is!“ tevé hozzá Tannasé sohajtván.

Sohasem ünnepeztetett még ilyen nagy lakodalom. Közelebből és távolról odatódultak az emberek, hogy sajnálatukat fejezzék ki a szép Pannának, ki erre nevetve válaszolta: „Büszke vagyok, mert férjem hős és hála Istennek, elég erős vagyok, hogy mindkettőnknek szerezzek kenyeret.“

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos

Diamant Manó.

MINDEN SORSJEGY UTANFIZETÉS NÉLKÜL
MIND A 6 HUZASON JÁTSZIK.

UJ SÁGIROK SORSJÁTÉKA

FŐNYEREMÉNY
100.000
KORONA
ÉRT.

5 NYEREMÉNY 20.000 KORONA ÉRT. SZÁZALÉKALAP
AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVANATRA 20% LEVONÁSSAL
AVALLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLVA

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Huzás föltétlenül már jövő hó 4-én.

Sorsjegyek helyben a nyomdában kaphatók.

TORONTALI SZÖNYEGGYÁR RÉSZV. TARS.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: Kézzel csomózott szmirna szőnyegeket, teren-, szalón-, ebédlő-, háló-, boudoir- és őr-szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyegeket, keleti (karamani) függőnyöket, torontali szerb szőnyegeket (Tyilin) terítőket, függőnyöket, divánátvetőket stb részére.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m.: olcsóbb fajtájú szőnyegeket, függőnyöket, terítőket, takarók, ablakvédők, szoba- és lópokróczok.

Nyomatott Weisz Ignác könyvnyomdájában Mindszenten